

Tudi dvoživke imajo svojo pot

Besedilo in foto: Živa Bombek

Vsako pomlad, ko se nočna temperatura dvigne nad 5 °C in je v zraku dovolj vlage, se dvoživke selijo od sončnega zahoda do poznega večera iz svojih gozdnih prezimovališč v mokrišča. Za razmnoževanje namreč potrebujejo vode v katere odlagajo jajčeca. Na žalost se za mnoge dvoživke mnogokrat te selitve prekinejo, saj se pogosto selijo preko cest, kjer prihaja tudi do množičnih povozov. S prispevkom želim deliti svojo zgodbo pri reševanju te problematike.

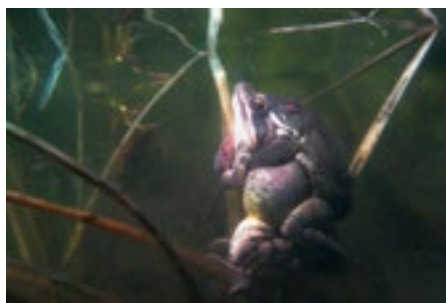
Pred štirimi leti, ko sem izvedela za povoz dvoživk pri Orešju na Ptuj, sem se odločila, da pomagam. Vzela sem vedro, odbojni jopič, svetilko in začela. Na cesti je bilo toliko povoženih dvoživk, da asfalta skoraj ni bilo videti. Za pomoč sem prosila Herpetološko društvo – *Societas herpetologica slovenica*, katerega članica sem, in so mi z veseljem predali svoje znanje, ki ga imajo na tem področju. Prvo leto sem dvoživke pobirala sama s pomočjo mame (pač tako je, ko si še mladoleten). Sedaj, ko prenašam dvoživke na tej lokaciji že četrto leto, se nama je pridružilo še nekaj ljudi, ki jim za dvoživke ni vseeno.

Reševanje dvoživk na območju Orešje poteka tako, da vsak večer na 600 m dolgem odseku ceste od mraka do teme pobiramo dvoživke in jih z vedrom prenašamo iz ene strani ceste na drugo.

Prvo leto (11. 2.–1. 4. 2016) smo zabeležili le dve vrsti dvoživk: navadno krastačo (*Bufo bufo*) in rosnico (*Rana dalmatina*). Vseh krastač je bilo 339, od tega 242 samcev in 35 samic, od tega 62 povoženih. Drugo leto (25. 2.–25. 3. 2017), ko zaradi bolezni nisem bila vsak dan na lokaciji, je število samic ostalo približno isto (36 krastač), samcev je bilo nekoliko več (307) in žal kar 200 povoženih osebkov. Smo pa dobili novo vrsto, ki spada med repate

Prometni znak »Pozor, dvoživke na cesti«.

Ampleksus rosnice (*Rana dalmatina*) preden sta osebka spustila mrest.

dvoživke – navadnega pupka (*Lissotriton vulgaris*). Tretje leto zapovrstjo (14. 3.–2. 4. 2018) sem zabeležila kar pet vrst dvoživk. Zraven »stalnice« še velikega pupka (*Triturus carnifex*), navadnega pupka in navadno rego (*Hyla arborea*). To leto sem preštela kar 471 krastač, od tega je bilo žal 74 povoženih, 314 samcev in 83 samic. Letos (27. 2.–3. 4. 2019) se je število krastač povzpelo na 635 osebkov, še vedno je kar nekaj povoženih (87 osebkov) in še vedno več samcev (501) kakor samic (134). To razmerje še vedno ni najlepše. Na žalost ljudje ne upoštevajo znakov in zgodilo se je tudi, da so žabo pvozili meter stran od mene. Ponovno sem zabeležila vseh pet vrst dvoživk, kot leto poprej, in še novo vrsto za našo lokacijo. Tokrat sekuljo (*Rana temporaria*).

V Sloveniji je takih odsekov cest, kjer prihaja do množičnih povozov dvoživk, t. i. črnih točk še mnogo. Po mojem mnenju so dvoživke popolnoma nepotrebne žrtve v prometu in moramo razmere na cestah urediti tako, da bo v prihodnje prihajalo do čim manj povozov. Dvoživke so namreč v naravi zelo pomembne, saj so plenilke nevretenčarjev in uravnavajo njihovo številčnost v ekosistemu.

Naravo moramo razumeti, da ji lahko pomagamo, drugače lahko pride do tega, da ji s svojimi dejanji bolj škodujemo kakor pomagamo. Najprej je dobro začeti z opazovanjem, kakor sem začela tudi sama. Prva tri leta sem opazovala in pridno prenašala dvoživke in zapisovala podatke. Ko sem imela dovolj podatkov, sem jih lahko predstavila Mestni občini Ptuj in jih hkrati zaprosila za pomoč pri nakupu ograje za dvoživke, s katero bi lahko preprečila še več povozov dvoživk. Upam, da mi bodo pomagali in bom že drugo leto s pomočjo ograje rešila še več dvoživk in s tem dobila tudi boljši uvid v dejansko število dvoživk, ki na tem odseku prečka cesto v času spomladanskih selitev. ✨

Ampleksus navadne krastače (*Bufo bufo*); samec krastače (zgoraj) v paritvenem objemu s samico.

Veliki pupek (*Triturus carnifex*).

Zelena rega (*Hyla arborea*).